Ministerie van Landbouw, Visserij,
Voedselzekerheid en Natuur

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Prinses Irenestraat 6
2595 BD DEN HAAG

**Directoraat-generaal Natuur en Visserij**
Cluster Soorten

**Bezoekadres**
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

**Postadres**
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

**Overheidsidentificatienr**
00000001858272854000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6011 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/lvvn

**Ons kenmerk**
DGNV-S / 108511197

Datum 3 november 2026
Betreft Toelichting Habitatrichtlijnrapportage zeehonden en bruinvis

Geachte Voorzitter,

Naar aanleiding van de vragen van het Kamerlid Bromet (PRO) tijdens het tweeminutendebat Landbouw- en Visserijraad van 24 september 2026, informeer ik u met deze brief nader over de beoordeling van de staat van instandhouding (SvI) van de bruinvis en grijze zeehond in de Habitatrichtlijnrapportage van 2025.

Voor de Habitatrichtlijnrapportage is Wageningen University & Research gevraagd om advies. Voor verreweg het grootste gedeelte van de soorten is het advies van de WUR rechtstreeks overgenomen. Er is alleen afgeweken bij enkele aspecten bij zeezoogdieren omdat hierover verschillen van inzicht waren over hoe de gegevens geïnterpreteerd moesten worden in het licht van de systematiek van de rapportage. Hierover is contact geweest met de betreffende experts. Inhoudelijk is dit al toegelicht in de beantwoording van uw schriftelijke vragen (Kamerstuk 21501-32-1834). Zoals ik tijdens het debat ook heb gezegd vindt het ministerie het belangrijk om als Nederland consistent te zijn in onze rapportages naar de EU. Hierbij is het doel niet om consistent te zijn met eerdere rapportages, maar wel om consistent te zijn in hoe je van de beschikbare gegevens tot een conclusie komt.

Daar waar wordt afgeweken van het advies is dat op een zorgvuldige en overwogen manier gedaan en besproken met de wetenschappers. De rapportage van de staat van instandhouding is een verantwoordelijkheid van de Nederlandse overheid. Het ministerie van LVVN verleent de opdrachten aan wetenschappers om dergelijke adviezen op te stellen zodat deze rapportages goed geïnformeerd kunnen worden ingevuld. LVVN heeft de ruimte om de adviezen te interpreteren op basis van de gepresenteerde data en is verantwoordelijk voor de uiteindelijke rapportage.

Het rapport van WUR wordt los van de HR-rapportage gepubliceerd op de eigen website. Hierbij worden geen wijzigingen doorgevoerd en dit doet dan ook geen afbreuk aan de onafhankelijke positie van de wetenschappers. Als er wordt afgeweken door LVVN, wordt hier een aparte onderbouwing over gepubliceerd. Deze onderbouwing was abusievelijk nog niet gepubliceerd. Inmiddels is het document beschikbaar op https://www.natura2000.nl/rapportage-vogel-en-habitatrichtlijn.

De afwijkende beoordelingen hebben geen gevolgen voor de bescherming van de bruinvis en de grijze zeehond, deze blijven onverminderd strikt beschermd. Het ministerie blijft zich hier voor inzetten, met nationale actieplannen als het Bruinvisbeschermingsplan en het trilaterale Seal Management Plan als voorbeeld.

**Directoraat-generaal Natuur en Visserij**

DGNV-S / 108511197

Jaimi van Essen
Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur